

H Ø J E S T E R E T S E M B E D S R E G N S K A B 2005

(Højesterets bidrag til årsrapport for domstolene for 2005)

1. Sagstilgang, sagsafvikling og sagsbeholdning.

1.1. Civile ankesager

Tilgangen af civile ankesager var i 2005 268 mod 282 i 2004, det vil sige et fald på 5 %. Af disse blev 9 indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Civile ankesager er de mest arbejdskrævende, og man bør ved bedømmelse af sagsmængden ikke alene se på antallet af indkomne sager, men også på, hvor mange sager der afsluttes ved dom eller kendelse. Antallet af sager, der falder bort inden domsforhandling, fordi de hæves, er i de senere år faldet markant, jf. tabel 1.

Antallet af civile ankesager, der blev afsluttet ved dom eller kendelse, var i 2005 242, hvilket er et rekordstort antal. Til sammenligning kan nævnes, at der i 2004 og 2003 blev afgjort henholdsvis 200 og 209 sager ved dom eller kendelse. Der blev i 2005 behandlet 13 civile ankesager, hvor domsforhandlingen varede 2 eller flere retsdage.

Beholdningen af civile ankesager var ultimo 2005 419 mod 460 ultimo 2004, hvilket udgør et fald på 9 %.

1.2. Straffeanker

Tilgangen af straffeanker var i 2005 57 mod 65 i 2004. Af disse blev 8 indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Der blev i 2005 afsluttet 54 straffeanker ved dom eller kendelse mod 52 i 2004. Det samlede antal afsluttede straffeanker var i 2005 60, mens det i 2004 var 56.

1.3. Kæresager og andragender¹

Tilgangen af kæresager og andragender var i 2005 222 mod 237 i 2004. Af de 86 civile kæremål, der blev kæret til Højesteret, blev 16 indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

¹ Andragender er en fællesbetegnelse for visse anmodninger, der fremsættes såvel inden for den civile retspleje, eksempelvis i medfør af retsplejelovens §§ 253, stk. 4 (appel af delafgørelser), 372, 394, stk. 2, (appel efter appelfristens udløb), § 392, stk. 1, (kære af delafgørelser), § 399 (ekstraordinær genoptagelse eller anke), og inden for strafferetsplejen, eksempelvis i medfør af §§ 951, stk. 2, 966, stk. 2, og 969, stk. 2, (opsættende virkning af appel eller af ansøgning om procesbevilling).

Antallet af kæresager og andragender, der blev sluttet ved dom, kendelse eller beslutning, udgjorde i 2005 203 mod 213 i 2004.

Antallet af afgjorte civile kæremål faldt fra 90 i 2004 til 65 i 2005. Antallet af afgjorte kæremål i straffesager steg derimod fra 71 i 2004 til 74 i 2005. Antallet af afgjorte andragender steg fra 52 i 2004 til 64 i 2005.

1.4. Sager med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet

Det fremgår af tabel 6, at der i 2005 blev indbragt langt færre sager for Højesteret med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet end i 2004. I 2005 indkom der således 39 sager mod 89 i 2004 med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, hvilket udgør et fald på 56 %. Faldet i antallet af sager gør sig gældende for både civile ankesager, straffeankesager og straffekæremål, hvorimod antallet af civile kæremål med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet i 2005 var næsten uændret. Tallene skal blandt andet ses på baggrund af, at der i 2004 blev indbragt et meget højt antal sager med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet set i forhold til de foregående år, jf. tabel 6. Procesbevillingsnævnet har endvidere oplyst, at der i december 2005 blev givet et større antal tilladelser, herunder flere i slutningen af december 2005. Disse sager er først indbragt for Højesteret i begyndelsen af 2006 og vil derfor først fremgå af Højesterets statistik for 2006.

1.5. Samlet sagstilgang og sagsafvikling

Den samlede tilgang af sager udgjorde i 2005 547 mod 584 i 2004, det vil sige et fald på 6 %. Det samlede antal afsluttede sager steg derimod i 2005 til 601 mod 542 i 2004. Der er tale om en markant stigning på 11 % og det højeste antal afgjorte sager inden for de sidste 10 år, jf. tabel 1. Den samlede sagsbeholdning faldt bl.a. af denne grund fra 543 ultimo 2004 til 479 ultimo 2005 (tabel 3).

2. Gennemløbstid

Den gennemsnitlige gennemløbstid for sager, der blev afgjort i 2005, fremgår af tabel 2. Af tabellen fremgår tillige forberedelsestiden og berammelsestiden for civile sager, der afsluttes ved dom. Gennemløbstiden er den tid, der går fra modtagelsesdatoen til afsendelsesdatoen, det vil sige fra det tidspunkt, sagen modtages, til sagen afsluttes ved dom, kendelse, beslutning eller hæves. Gennemløbstiden indeholder således både den periode, hvor parterne forbereder sagen ved skriftveksling, indhentelse og fremlæggelse af nye beviser, herunder afhøring af parter og vidner, og den periode fra parterne har færdigforberedt sagen, til domsforhandlingen kan foretages, og

dom afsiges. Domme afsiges normalt en uge efter, at domsforhandlingen er afsluttet. Parternes ønsker om ny bevisførelse for Højesteret er afgørende for længden af forberedelsestiden. I de sager, hvor der under forberedelsen bliver behov for at forelægge spørgsmål for andre institutioner, f.eks. Retslægerådet, Arbejdsskadestyrelsen eller EF-domstolen, har retten og parterne imidlertid reelt ingen indflydelse på den del af forberedelsestiden, der går til forelæggelsen. Anderledes forholder det sig ved anden bevisførelse, idet den del af forberedelsestiden, der går til afhøring af parter og vidner, i et ikke ubetydeligt omfang beror på parternes advokater. Det samme gælder den del af forberedelsestiden, der vedrører skriftveksling om processuelle spørgsmål.

2.1. Civile ankesager

For civile ankesager, der i 2005 blev afsluttet ved dom efter *mundtlig* domsforhandling, faldt den gennemsnitlige gennemløbstid i forhold til 2004 fra 714 dage til 693 dage. For disse sager var forberedelsestiden 399 dage i 2005 mod 436 i 2004. Nedbringelsen kan skyldes, at Højesteret under forberedelsen søger at påse, at der ikke indtræder unødige forsinkelser. Berammelsestiden (inklusiv domsforhandling, voterings- og afsigelsestid) steg i 2005 for disse sager fra 278 dage i 2004 til 294 dage i 2005. Stigningen i berammelsestiden er beklagelig, men er til dels en naturlig konsekvens af faldet i forberedelsestiden, idet den kortere forberedelsestid indebærer, at sagerne hurtigere bliver klar til berammelse.

En af virkningerne af den store tilgang af civile ankesager er, at det i de senere år har været nødvendigt at behandle ca. 30 % af de sager, hvor der er afsagt dom, på skriftligt grundlag, dvs. med skriftlige procedureindlæg og uden mundtlig domsforhandling. Behandlingsformen er ikke optimal, men er nødvendig for at undgå, at berammelsestiden bliver endnu længere.

Civile ankesager, der i 2005 blev afsluttet ved dom efter *skriftlig* procedure, havde en gennemsnitlig gennemløbstid på 555 dage mod 637 dage i 2004. Faldet indeholder en nedbringelse af forberedelsestiden på 76 dage i forhold til 2004 og et fald i den resterende periode indtil domsafsigelsen på 6 dage i forhold til 2004. Af denne periode gik i gennemsnit 179 dage med parternes udarbejdelse af den skriftlige procedure, mens dommerfuldmægtigens behandling, dommernes vooting og domsafsigelse i gennemsnit varede 158 dage.

Forholdet mellem antallet af mundtlige og skriftlige domsforhandlinger har betydning for gennemløbstiden inden for den enkelte kategori. I det omfang der aflyses mundtlige domsforhandlinger, vootes der på disse dage i sager, der er udtaget til skriftlig behandling. Antallet af bortfaldne domsforhandlinger har retten normalt ingen indflydelse på, idet bortfald i det væsentlige

skyldes, at sagerne bliver hævet. Som nævnt under pkt. 1.1 er antallet af hævede sager i de senere år faldet. I 2005 blev der afsagt 107 domme efter skriftlig domsforhandling, hvoraf de 39 blev afsagt efter mundtlig votering på en af de dage, hvor en allerede berammet domsforhandling bortfaldt. De øvrige 68 sager, der blev afsluttet ved dom efter skriftlig behandling, blev afgjort efter skriftlig votering, til hvilke der ikke afsættes særlige retsdage, idet sagerne cirkulerer mellem de deltagende dommere. Det er denne særlige indsats, der ligger til grund for det meget store antal afsagte civile domme i 2005, jf. pkt. 1.1. Til sammenligning blev der i 2004 afsagt 52 domme i skriftlige sager, hvoraf de 21 blev afsagt efter mundtlig votering (tabel 7).

Blandt de civile sager udgør forvaltningssagerne fortsat en stor del. Af de 268 civile ankesager Højesteret modtog, var 107 forvaltningsretlige sager. Næsten halvdelen af forvaltningssagerne i 2005 var som i de foregående år skattesager. Det skyldes, at skattesager, der er afgjort af Landskatteretten, kan indbringes for landsretten som 1. instans og derfor indbringes for Højesteret uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. I 2005 drejede 13 af de 107 forvaltningsretlige sager sig om opholdstilladelse eller asyl. Der henvises i øvrigt til tabel 5.

Udfaldet af de civile sager set i forhold til resultatet i den foregående instans fremgår af tabel 8. I 65 % af sagerne stadfæstede Højesteret dommen. Stadfæstelse kan ske i henhold til de grunde, der er anført i den indankede dom, eller i det væsentlige i henhold til disse grunde eller med en helt ny begrundelse. I 35 % af de indankede sager ændrede Højesteret den indankede doms resultat. Ændringsprocenten er stort set uændret i forhold til 2004.

2.2. Straffeanker

Den gennemsnitlige gennemløbstid for alle afsluttede straffeanker var i 2005 - ligesom i 2004 - 164 dage. For straffeanker, der afsluttedes ved dom, var gennemløbstiden i 2005 169 dage mod 170 dage i 2004. En egentlig forberedelse af straffeanker ved skriftveksling og bevisoptagelser er sjældent forekommende. Domsforhandlingen i straffeanker berammes umiddelbart efter, at Rigsadvokaten har indbragt ankesagen. Berammelsen sker på en af de dage, der i forvejen er reserveret til straffesager.

2.3. Kæresager og andragender

Gennemløbstiden for alle afsluttede kæresager og andragender blev i 2005 nedbragt med 19 dage i forhold til gennemløbstiden i 2004, således at gennemløbstiden i 2005 for disse sager var på gennemsnitlig 46 dage. Tallet dækker over et generelt fald i gennemløbstiden for såvel civile kæremål, straffekæremål og andragender, jf. tabel 2.

3. Ressourceanvendelse

Ved vurderingen af ressourceanvendelsen skal Højesterets særlige arbejdsopgaver og arbejdsform tages i betragtning.

3.1. Højesterets retssager

Forberedelsen af *civile ankesager*, der udgør ca. halvdelen af alle sager, forestås af Højesterets anke- og kæremålsudvalg. Udvalget består af 3 dommere, der, såfremt der opstår tvister under sagsforberedelsen, på skriftligt grundlag tager stilling til spørgsmålet. Det kan f. eks. dreje sig om tilladelse til nye påstande eller anbringender, eller om i hvilket omfang der skal indhentes supplerende oplysninger, afhøres vidner eller foretages syn og skøn. Afgørelse træffes på grundlag af parternes indlæg og en dommerfuldmægtigs skriftlige gennemgang af sagen og tvistepunkterne. Såfremt der tillades afhøring af parter eller vidner, foretages disse af den byret, hvor parterne eller vidnerne har hjemting, eller i Højesteret af en dommerfuldmægtig, der i forvejen kender sagen. Der blev i 2005 afholdt parts- og vidneafhøringer i 87 civile ankesager. 18 af disse afhøringer blev afholdt af dommerfuldmægtige i Højesteret. Til sammenligning blev der i 2004 afholdt 63 parts- og vidneafhøringer i 107 verserende civile ankesager, hvoraf de 46 blev afholdt af dommerfuldmægtige i Højesteret. Nedgangen i antallet af afhøringer i Højesteret i 2005 skyldes bl.a., at Højesterets fuldmægtige behandlede et ekstraordinært stort antal skriftlige ankesager.

Når forberedelsen er afsluttet, indkaldes advokaterne til et berammelsesmøde med ankeudvalgsformanden, hvor domsforhandlingens varighed samt spørgsmålet om, hvorvidt sagen er egnet til skriftlig behandling, drøftes. Herved sikres det, at der ikke afsættes unødigt tid til domsforhandlingen. På mødet i ankeudvalget bliver tidspunktet for domsforhandlingen fastlagt og sagen henvist til en af rettens to afdelinger, medmindre sagen skal domsforhandles skriftligt. Berammelse sker dog ofte telefonisk uden afholdelse af et møde. Ankeudvalgsformanden kan – også mod advokaternes indstilling – beslutte, at en sag skal domsforhandles skriftligt. For at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den tid, der afsættes til domsforhandlingen, anmodes advokaterne endvidere om inden domsforhandlingen at udfærdige en tidsplan herfor.

Det er Højesterets erfaring, at det, når der opstår ledige retsdage inden for 6 måneder, er nødvendigt at beramme straffesager eller voteringer i skriftlige sager, idet advokaterne i mundtligt behandlede civile sager ofte ikke har mulighed for at møde til domsforhandling inden for en 6 måneders periode. En nedbringelse af berammelsestiden i civile sager til under 6 måneder er således ikke realistisk.

I de mundtlige domsforhandlinger medvirker mindst 5 dommere. I principielle sager og andre sager af særlig vigtighed kan retten bestemme, at der skal medvirke flere dommere. Forud for domsforhandlingen har dommerne gennemgået sagen, den af parterne udfærdigede ekstrakt, parternes sammenfattende processkrifter samt parternes materialesamlinger, hvis omfang varierer, men sædvanligvis er meget omfattende. Dette forberedelsesarbejde er navnlig i civile sager meget tidskrævende. Dommerene voterer straks efter domsforhandlingens afslutning. Der afsættes normalt lige så lang tid til votering og domsskrivning som til domsforhandlingen. Det er dog ofte ikke tilstrækkeligt, og domsskrivningen må da fortsættes efter domsforhandling og votering i andre allerede berammede sager. Dette er nødvendigt, da der normalt ikke afsættes berammelsesfrie dage.

Antallet af medvirkende dommere i de skriftligt domsforhandlede ankesager er som for de mundtligt domsforhandlede. Fordelen ved de skriftligt domsforhandlede, men mundtligt voterede ankesager er, at de kan votes på tidspunkter, hvor der med kort varsel er bortfaldet berammede domsforhandlinger. Dommernes forberedelse i disse sager svarer til forberedelsen i de mundtlige domsforhandlinger. Dog udgår en del af de ankesager, hvor en part er selvmøder, til skriftlig behandling, hvilket kan gøre forberedelsen af voteringen tungere.

I de mundtligt domsforhandlede og de skriftligt domsforhandlede, men mundtligt voterede ankesager samt i straffeankesager overværes dommernes votering af en dommerfuldmægtig, der nedskriver voteringerne, som indsættes i voteringsprotokoller i redigeret form. Dette arbejde er meget tidskrævende.

I de *straffeankesager* kan Højesteret kun tage stilling til straffens udmåling, til fortolkning af de straffebestemmelser, som påstås overtrådt, og til, om der foreligger formelle fejl ved behandlingen i de tidligere instanser. Højesteret kan derimod ikke tage stilling til, om beviserne er rigtigt bedømt.

Kæresager og andragender bliver næsten altid behandlet skriftligt. Parterne indgiver således skriftlige indlæg. Sagerne forberedes af en dommerfuldmægtig, der udfærdiger referat og gennemgår forarbejder, litteratur og praksis samt udfærdiger udkast til afgørelse. Voteringen foregår normalt også skriftligt. I kæresager medvirker normalt 3 dommere. En del af kæresagerne er indbragt med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. tabel 6, og angår principielle spørgsmål, hvilket

kan nødvendiggøre deltagelse af 5 eller eventuelt 7 dommere. Tyngden af disse sager kan i vidt omfang sidestilles med de skriftligt behandlede civile ankesager.

3.2. Andre opgaver

Udover behandlingen af retssager varetager Højesteret en række andre opgaver.

Højesterets *administrative opgaver* varetages af Højesterets justitskontor, der ledes af justitssekretæren med reference til præsidenten. De administrative opgaver er stigende, ikke mindst på det personaleadministrative område.

Justitssekretæren bistår endvidere præsidenten med behandlingen af bl.a. klager over højsteretsdommere og rets- og vicepræsidenter. Justitssekretæren behandler også spørgsmål om retsafgift.

Den Særlige Klageret har sekretariat i Højesteret. Klageretten behandler anmodninger om genoptagelse af straffesager, klager over dommere og andre domstolsjurister og kæremål vedrørende forsvarerudelukkelse. Endvidere behandler Klageretten sager om afskedigelse af dommere og om afskedigelse og uansøgt forflyttelse af andre domstolsjurister. Klageretten består af en højsteretsdommer, der er formand, en landsdommer og en byretsdommer, en advokat og en professor. Både den forberedende sagsbehandling og voteringen i Klageretten foregår skriftligt. Sekretariatsopgaverne består i at forberede sagerne med indhentelse af akter, partshøring og udfærdigelse af referater og udkast til afgørelse, inden sagen rundsendes til votering blandt medlemmerne. Sekretariatsopgaverne varetages af tre dommerfuldmægtige og en kontorfunktionær, jf. retsplejelovens § 1a, stk. 6.

I 2005 var antallet af indkomne sager i Klageretten 151 mod 177 i 2004. Der har i 2005 på tilsvarende vis været et fald i antallet af afgjorte sager, idet der i 2005 blev afgjort i alt 155 sager mod 174 året før. 86 af sagerne i 2005 var klager over dommere eller andre domstolsjurister. Udviklingen i sagsantallet i årene 1996 – 2005 fremgår af tabel 9. Ud over de sager, der fremgår af tabellen, afsluttes et antal sager administrativt af sekretariatet uden votering blandt Klagerettens medlemmer.

Endvidere varetager højsteretsdommerne *andre offentlige opgaver* af generel betydning for retsplejen og domstolene. Formandsposten i en række råd og nævn bestrides af højsteretsdommere. Det gælder således bl.a. Procesbevillingsnævnet, bestyrelsen for Domstolsstyrelsen og Dom-

merudnævnelsesrådet. Højesteret var endvidere repræsenteret i udvalget vedrørende dommers bibeskæftigelse.

Højesteret deltager i stigende omfang i internationalt samarbejde, herunder i møder på nordisk og europæisk plan. Som et led i dette arbejde udarbejdes der ofte redegørelser på engelsk om nationale retsforhold eller besvares spørgeskemaer til brug for efterfølgende drøftelser i internationale fora. Dette arbejde er tidskrævende både for dommere og fuldmægtige.

Blandt de internationale møder kan nævnes, at fem højesteretsdommere deltog i Nordisk Juristmøde i Reykjavik. Præsidenten og formanden for ankeudvalget deltog i nordisk præsidentmøde på Ålandsøerne. Højesteret deltager endvidere i et netværk af højesteretspræsidenter i EU og i en sammenslutning af de øverste forvaltningsdomstole i EU. En højesteretsdommer er medlem af Europarådets Consultative Council of European Judges. Højesteret har været repræsenteret ved 13th International Judicial Conference i Ukraine, ved Den Internationale Dommerunions årsmøde i Uruguay og ved et seminar i Riga i anledning af Letlands højesterets 15 års jubilæum.

En højesteretsdommer har været på et 2 ugers studieophold ved Cour de Cassation i Paris som led i et udvekslingsprogram, der organiseres af det ovennævnte netværk af højesteretspræsidenter.

Præsidenten har sammen med medarbejdere fra Domstolsstyrelsen aflagt embedsbesøg ved Grønlands Landsret og ved kredsretterne i Nuuk, Aasiaat og Ilulissat. Han holdt i den forbindelse en offentlig forelæsning om Højesteret på Grønlands Universitet.

Højesteret modtager besøg fra udenlandske dommere. I 2005 havde Højesteret blandt andet besøg af en delegation af højesteretsdommere fra Kina, en gruppe dommere fra Irak og af præsidenten for Californiens højesteret.

Højesteret modtager også mange danske besøg, bl.a. fra universiteter og fra en række byretter. Også i 2005 havde Højesteret åbnet dørene på Kulturatten.

3.3. Årsværk

Højesterets samlede forbrug af årsværk i 2005 var 44,62 fordelt på 30,09 årsværk for juridisk personale, 8,10 årsværk for kontorphonale og 6,43 årsværk for øvrigt personale (2 vagtmestre, 1 bibliotekar, 1 it-medarbejder, 1 husmedhjælper og 5 studenter). De tilsvarende tal for 2004 var

43,64 fordelt med 29,77 årsværk for juridisk personale, 9,07 årsværk for kontorpersonele og 4,80 årsværk for øvrige personale. Da formandsposten i Procesbevillingsnævnet er en fuldtidsstilling, indgår der 1 dommerårsværk mindre i Højesterets arbejdsfordeling end angivet ovenfor.

I 2005 blev der registreret langtidssygemelding blandt kontorpersonelet og gruppen ”øvrigt personale”. Dette svarede til 1,12 årsværk.

Der er i løbet af året foretaget en registrering af den enkelte medarbejders relative arbejdstid fordelt på sagstyper og arbejdsområder. Registreringen er foretaget skønsmæssig og i det væsentlige månedsvis af medarbejderne selv. Den registrerede relative arbejdstid omfatter det arbejde, der er en del af Højesterets virksomhed. Heri indgår arbejde i råd og nævn, i det omfang arbejdet ikke vederlægges særskilt.

4. Handlingsplan

Højesterets handlingsplan for 2005 er en videreførelse af handlingsplanen for de tidligere år. Den anvendes først og fremmest som en kontrol af, om udviklingen inden for de forskellige områder går i den ønskede retning. Højesterets opgave er at bidrage til retsenhed, retsafklaring og retsudvikling og som sådan træffe afgørelse i en lang række sager af indgribende personlig, økonomisk og samfundsmæssig betydning. Højesterets arbejdsform sikrer, at Domstolenes fælles målsætning om, at sagsbehandling, afgørelser og andre ydelser skal være af højeste faglige kvalitet, opfyldes. Højesterets ressourcer anvendes stadig primært herpå, og Højesteret har i 2005 afgjort et meget stort antal civile ankesager. Målsætningen om at tilrettelægge arbejdsgangene mest hensigtsmæssigt forfølges til stadighed. I 2005 har der på Højesterets initiativ bl.a. været forhandlinger med Advokatrådet og Rigsadvokaten om relevante emner. Det har resulteret i en effektivisering og forenkling af sagsforberedelsen og domsforhandlingen, og Højesteret har taget skridt til at nedbringe gennemløbstiden for de skriftligt behandlede ankesager.

5. Forventninger til de kommende år

Højesteret ønsker at nedbringe sagsmængden og forkorte gennemløbstiden yderligere. Højesteret vil derfor fortsat søge at fastholde et højt niveau af afgjorte sager. Der må imidlertid ikke slækkes på kvaliteten, idet Højesteret er sidste instans og ofte træffer afgørelser af stor samfundsmæssig betydning. Det er derfor med den nuværende struktur urealistisk at forestille sig en markant forkortelse af gennemløbstiden.

De civile sager og straffesager, der i dag ankes til Højesteret med tredjeinstansbevilling fra Procesbevillingsnævnet, indeholder uden videre spørgsmål af principiel betydning. I dag anvender Højesteret imidlertid størstedelen af sine ressourcer på behandlingen af civile sager, der er anlagt ved landsretten som førsteinstans enten på grund af sagens værdi, eller fordi der er tale om en prøvelse af afgørelser truffet af et ministerium eller en central statslig klageinstans, eller fordi sagen af byretten er henvist til landsretten. En del af disse sager rummer principielle spørgsmål, men det er langt fra altid tilfældet. Blandt straffesagerne udgør nævningsagerne den betydeligste gruppe, men størstedelen af dem rummer ikke for Højesteret principielle spørgsmål. Resultatet er, at Højesteret i dag anvender en stor del af sine ressourcer på at behandle sager, som ikke har betydning for retsudviklingen.

Højesteret ser derfor frem til gennemførelsen af den planlagte domstolsreform pr. 1. januar 2007, der vil medføre, at Højesteret i langt højere grad skal fungere som overordnet appelinstans, der fastlægger praksis i sager af principiel betydning eller anden vidtrækkende betydning. En domstolsreform, hvorefter alle sager som hovedregel skal begynde i byretterne i første instans, vil betyde, at Højesterets arbejde i videre omfang end i dag kan koncentreres om de centrale elementer i Højesterets opgaver, nemlig at træffe afgørelser i sager, der rejser spørgsmål af generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller i øvrigt er af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Virkingen af den planlagte domstolsreform vil dog først slå igennem i Højesteret efter nogle år, idet følgerne af reformen i Højesteret er forsinket i forhold til de øvrige instanser, og idet Højesteret har en stor mængde verserende sager, hvoraf størstedelen er civile ankesager.

TABEL 1

INDKOMNE OG AFSLUTTEDE SAGER

INDKOMNE SAGER

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CIVILE ANKER	249	260	279	303	300	273	291	243	282	268
STRAFFEANKER	51	45	47	52	40	52	55	57	65	57
KÆREMÅL og ANDRAGEN- DER ¹⁾	266	291	279	245	251	227	222	260	237	222
Herunder:										
Civile kæremål	-	-	-	-	-	103	113	107	89	86
Straffekæremål	-	-	-	-	-	67	64	95	88	57
Andragender	-	-	-	-	-	57	45	58	60	79
Indkomne sager i alt	566	596	605	600	591	552	568	560	584	547

AFSLUTTEDE SAGER

Afgørelser Dom/kendelse/ Beslutning	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CIVILE ANKER	142	165	163	194	209	206	225	209	200	242
STRAFFEANKER	65	38	41	50	36	48	47	44	52	54
KÆREMÅL og ANDRAGENDER ¹⁾	243	251	265	254	232	224	197	236	213	203
Herunder:										
Civile kæremål	-	-	-	-	-	104	105	95	90	65
Straffekæremål	-	-	-	-	-	68	51	90	71	74
Andragender	-	-	-	-	-	52			52	64
I alt	450	454	469	498	477	478	469	489	465	499

Hævede sager og sager sluttet på anden måde	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CIVILE ANKER	92	110	77	72	95	75	67	61	50	61
STRAFFEANKER	9	5	7	8	4	4	6	6	4	6
KÆREMÅL/ANDRAGENDER ¹⁾	15	31	21	4	7	12	17	13	23	35
Herunder:										
Civile kæremål	-	-	-	-	-	6	10	6	10	23
Straffekæremål	-	-	-	-	-	2	4	3	6	4
Andragender	-	-	-	-	-	4	3	4	7	8
i alt	116	146	105	84	106	91	90	80	77	102
Afsluttede sager i alt	566	600	574	582	583	569	559	569	542	601

¹⁾ Til kategorien andragender hører blandt andet anmodninger om ekstraordinær anke og genoptagelse, jf. retsplejelovens § 399, anmodninger efter retsplejelovens § 253, stk. 4, og anmodninger om appel efter appelfristens udløb.

TABEL 2

GENNEMLØBSTIDER FOR AFSLUTTEDE SAGER
(Angivet i dage)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CIVILE ANKESAGER						
Civile ankesager m. mundtlig domsforhandling:						
Gennemløbstid i dage	612	702	633	690	714	693
- heraf forberedelsestid	371	445	383	463	436	399
- heraf berammelsestid, domsforhandling, votering og afsigelsestid	241	257	256	227	278	294
Civile ankesager m. skriftlig domsforhandling:						
Gennemløbstid i dage	582	548	686	566	637	555
- heraf forberedelsestid	309	278	377	226	294	218
- heraf skriftlig procedure, votering og afsigelsestid	273	270	308 ²⁾	340 ³⁾	343 ⁴⁾	337 ⁵⁾
Gennemløbstid for alle civile ankesager ¹⁾	595	596	586	589	628	590
STRAFFEANKER						
Straffeanker m. domsforhandling:						
Gennemløbstid i dage	143	182	152	159	170	169
Gennemløbstid for alle straffeanker ¹⁾	139	168	144	149	164	164
KÆRESAGER OG ANDRAGENDER						
- Civile kæremål	67	85	80	57	74	43
- Straffekæremål	40	45	55	90	74	60
- Andragender	30	41	33	43	36	35
Gennemløbstid for alle kæresager og andragender ¹⁾	49	63	64	67	65	46

1) Omfatter også sager, der er hævet eller afvist.

2) Heraf var den tid, der medgik til skriftlig procedure og til votering, henholdsvis 179 dage og 129 dage.

3) Heraf var den tid, der medgik til skriftlig procedure og til votering, henholdsvis 169 dage og 171 dage.

4) Heraf var den tid, der medgik til skriftlig procedure og votering, henholdsvis 193 og 150 dage.

5) Heraf var den tid, der medgik til skriftlig procedure og votering, henholdsvis 179 og 158 dage.

TABEL 3

VERSERENDE SAGER

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Verserende civile ankesager	416	399	438	473	466	458	457	429	460	419
Verserende højesteretssager i alt	480	476	507	523	529	512	520	509	543	479

TABEL 4

BERAMMEDE RETSDAGE

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
CIVILE SAGER ¹⁾								
<1 dag	24	21	20	17	23	22	23	23
1 dag	73	89	85	83	82	74	81	107
1½ dag	5	12	5	15	8	10	13	13
2 dage	8	14	13	13	6	6	6	5
2½ dag	2	2				1	1	2
3 dage	1		2	1	1	1	5	3 1)
3½ dag								
4 dage		1			1		1	2
4½ dag								
5 dage						1		1
> 5 dage	1 ²⁾				1 ³⁾	1 ²⁾		
STRAFFESAGER ¹⁾								
<1 dag	31	40	32	37	41	40	40	51
1 dag	5	10	2	7	1	3	8	3
1½ dag	1		1		1	1		
2 dage	1			2	1	1	1	0
2½ dage								
3 dage								
3½ dag								
4 dage								
4½ dag								
5 dage								
> 5 dage								

Det er alene den tid, der er afsat til parternes indlæg under domsforhandlingen, der er opgjort. Den tid, der anvendes til dommernes forberedelse og til votering og domsskrivning, er derimod ikke medtaget. Der henvises herom nærmere til afsnit 3.1.

- 1) Flere sager, der behandles sammen, tæller kun én gang.
 2) 1 x 10 dage.
 3) 1 x 9 dage

TABEL 5

FORVALTNINGSSAGER

	2001	2002	2003	2004	2005
FORVALTNINGSSAGER I ALT	111	109	93	117	107
- heraf skattesager	48	51	37	54	47
- heraf sager vedr. ekspropriation	5	5	3	3	0
- heraf sager vedr. arbejdsskade	12	13	10	7	9
- heraf sager vedr. ansættelsesforhold	0	4	1	4	3
- heraf sager vedr. social pension	7	5	1	4	2
- heraf om lov om patientskade	5	5	8	8	4
- heraf sager vedr. opholdstilladelse (ikke opgjort i 2001-2004)					13
Andre sagstyper	34	26	33	37	29

TABEL 6

PROCESBEVILLINGER

Indkomne sager, hvor der er givet tilladelse fra Procesbevillingsnævnet:	2001	2002	2003	2004	2005
Civile ankesager	19	22	15	25	9
Civile kæremål	34	19	24	17	16
Straffeankesager	11	18	12	17	8
Straffekæremål	18	8	13	30	6
I alt	82	67	64	89	39

TABEL 7

SKRIFTLIGT BEHANDLEDE ANKESAGER

	2001	2002	2003	2004	2005
Udgået til skriftlig behandling	79	72	62	106	92
Afsagte domme	55	78	65	52	107
- heraf mundtligt voterede	24	40	31	21	39

TABEL 8

UDFALD AF CIVILE ANKESAGER

Afgjort i Højesteret i 2003 og 2004²Resultat i forhold til den indankede dom:

	2004		2005	
A. Stadfæstelse				
1. I henhold til grundene	44		55	
2. I det væsentlige i henhold til grundene	52		56	
3. Ny begrundelse	26		30	
I alt	122	63 %	141	65 %
B. Ændring	73	37 %	77	35 %

¹ I denne oversigt er afviste sager ikke medtalt.

Resultat i forhold til den tidligere instans:

		2004		2005	
1. Østre Landsret	a. Stadfæstelse	73	61 %	68	73 %
	b. Ændring	46	39 %	25	27 %
	I alt	119	100 %	93	100 %
2. Vestre Landsret	a. Stadfæstelse	38	72 %	63	63 %
	b. Ændring	15	28 %	37	37 %
	I alt	53	100 %	100	100 %
3. Sø- og Handelsretten	a. Stadfæstelse	11	48 %	9	38 %
	b. Ændring	12	52 %	15	62 %
	I alt	23	100 %	24	100 %

Domme i alt: 2004: 195 2005: 218

TABEL 9

DEN SÆRLIGE KLAGERET

Antal afgjorte sager

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Genoptagelse	74	60	62	86	62	80	74	73	56
Dommersager	50	26	32	33	46	68	57	87	86
Kæresager (§ 737, § 987)	12	12	18	15	20	10	16	14	13
I alt	136	98	112	134	128	158	147	174	155

Tabel 10

TIDSFORBRUG
Opgjort i procent af den tid, der er anvendt på arbejde i Højesteret

	Dommere	Øvrige jurister	Kontorfunk- tionærer	Øvrige Personale
Straffeanker	8,9	10,2	4,5	0,0
Straffekæremål/ Andragender	7,9	16,2	2,2	0,0
Civile anker	71,8	34,3	22,2	0,0
Civile kæremål/ Andragender	5,2	21,5	4,6	0,0
Kursusaktivitet	0,3	0,6	1,1	0,1
Økonomiforvaltning	0,0	0,6	3,8	0,0
Ledelse og Administration	3,4	5,7	11,6	13,7
Interne udvalg	1,9	0,9	0,9	2,0
Edb	0,0	0,0	12,9	0,0
Vagtmester- og Reception	0,0	0,0	4,2	40,8
Råd og nævn	0,1	0,0	7,3	0,0
Biblioteksopgaver	0,0	0,0	12,4	0,3
Køkken	0,0	0,0	2,3	37,1
Andre opgaver	0,5	10,0	10,0-	6,0
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %